

DISPOSICIONS**DEPARTAMENT DE TERRITORI I SOSTENIBILITAT**

RESOLUCIÓ TES/1595/2018, de 2 de juliol, per la qual es fa públic l'Acord de declaració d'impacte ambiental del "Projecte constructiu de millora de la capacitat hidràulica del col·lector de salmorres de la conca del Llobregat. Fase 2: des de Cardona i Balsareny fins a Abrera i tram final el Prat de Llobregat - Depurbaix", als termes municipals de Cardona, Pinós, Navàs, Sant Mateu de Bages, Súria, Callús, Sant Joan de Vilatorrada, Manresa, Balsareny, Sallent, Santpedor, Navarcles, Sant Fruitós de Bages, Talamanca, el Pont de Vilomara i Rocafort, Castellgalí, Sant Vicenç de Castellet, Castellbell i el Vilar, Monistrol de Montserrat, Esparreguera, Olesa de Montserrat, Abrera i el Prat de Llobregat (exp. OAA20100006).

Vist que la Ponència Ambiental, en la sessió del dia 21 de febrer de 2017, va adoptar l'Acord de declaració d'impacte ambiental del "Projecte constructiu de millora de la capacitat hidràulica del col·lector de salmorres de la conca del Llobregat. Fase 2: des de Cardona i Balsareny fins a Abrera i tram final El Prat de Llobregat - Depurbaix", als termes municipals de Cardona, Pinós, Navàs, Sant Mateu de Bages, Súria, Callús, Sant Joan de Vilatorrada, Manresa, Balsareny, Sallent, Santpedor, Navarcles, Sant Fruitós de Bages, Talamanca, el Pont de Vilomara i Rocafort, Castellgalí, Sant Vicenç de Castellet, Castellbell i el Vilar, Monistrol de Montserrat, Esparreguera, Olesa de Montserrat, Abrera i el Prat de Llobregat, promogut i tramitat per l'Agència Catalana de l'Aigua,

Resolc:

Donar publicitat a l'esmentat Acord de declaració d'impacte ambiental del "Projecte constructiu de millora de la capacitat hidràulica del col·lector de salmorres de la conca del Llobregat. Fase 2: des de Cardona i Balsareny fins a Abrera i tram final El Prat de Llobregat - Depurbaix", als termes municipals de Cardona, Pinós, Navàs, Sant Mateu de Bages, Súria, Callús, Sant Joan de Vilatorrada, Manresa, Balsareny, Sallent, Santpedor, Navarcles, Sant Fruitós de Bages, Talamanca, el Pont de Vilomara i Rocafort, Castellgalí, Sant Vicenç de Castellet, Castellbell i el Vilar, Monistrol de Montserrat, Esparreguera, Olesa de Montserrat, Abrera i el Prat de Llobregat.

Barcelona, 2 de juliol de 2018

Ferran Miralles i Sabadell

Director general de Polítiques Ambientals i Medi Natural

ACORD

del dia 21 de febrer de 2017, de declaració d'impacte ambiental del "Projecte constructiu de millora de la capacitat hidràulica del col·lector de salmorres de la conca del Llobregat. Fase 2: des de Cardona i Balsareny fins a Abrera i tram final El Prat de Llobregat - Depurbaix", als termes municipals de Cardona, Pinós, Navàs, Sant Mateu de Bages, Súria, Callús, Sant Joan de Vilatorrada, Manresa, Balsareny, Sallent, Santpedor, Navarcles, Sant Fruitós de Bages, Talamanca, el Pont de Vilomara i Rocafort, Castellgalí, Sant Vicenç de Castellet, Castellbell i el Vilar, Monistrol de Montserrat, Esparreguera, Olesa de Montserrat, Abrera i el Prat de Llobregat, promogut i tramitat per l'Agència Catalana de l'Aigua (exp. OAA20100006).

CVE-DOGC-A-18190046-2018

—1 Antecedents

En data 31 d'octubre de 2006, l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) va trametre el document ambiental del Projecte d'ampliació del col·lector de salmorres de la Conca del Llobregat (fases 1 i 2), per tal que es determinés l'abast i el nivell de detall que havia de tenir l'estudi d'impacte ambiental.

El 3 d'abril de 2007 es va aprovar el Decret 84/2007, d'adopció de mesures excepcionals d'emergència en relació amb la utilització dels recursos hídrics. Aquest considerava obra d'emergència la fase 1 del desdoblament del col·lector de salmorres entre Abrera i el Prat del Llobregat, i, per tant, es va aturar la tramitació d'avaluació d'impacte ambiental.

En data 14 de desembre de 2009, l'ACA va trametre el document ambiental del "Projecte de millora de la capacitat hidràulica del col·lector de salmorres de la conca del Llobregat. Fase 2: des de Cardona i Balsareny fins a Abrera i tram final El Prat de Llobregat – Depurbaix", per tal que, d'acord amb el que estableix el Reial decret legislatiu 1/2008, d'11 de gener, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'avaluació d'impacte ambiental de projectes, es determinés la tramitació en matèria ambiental que ha de seguir aquest Projecte. Aquest Projecte presenta modificacions respecte al projecte original, i, per tant, es torna a iniciar el procediment d'avaluació d'impacte ambiental.

En data 23 de març de 2010, es va trametre l'informe d'abast sobre la documentació presentada el 14 de desembre de 2009.

En data 2 de novembre de 2011, va tenir entrada un nou document previ ambiental del Projecte, junt amb la consulta de l'ACA sobre la tramitació ambiental que es volia portar a terme, atès que la nova versió presentava alguns canvis. El 18 de novembre de 2011, la Sub-direcció General d'Avaluació Ambiental va respondre que no calia iniciar de nou la tramitació i remetia a l'informe d'abast del març de 2010 com a document de referència per tal de desenvolupar l'estudi d'impacte ambiental.

En data 4 de juliol de 2012, va tenir entrada un altre document previ ambiental del Projecte novament modificat. Ateses les modificacions presentades, es decideix iniciar el procediment d'avaluació ambiental i sotmetre el nou document previ ambiental a consultes.

En data 8 de novembre de 2012, la Sub-direcció General d'Avaluació Ambiental va emetre l'informe sobre l'amplitud i el nivell de detall de l'estudi d'impacte ambiental del Projecte presentat el 4 de juliol de 2012.

En data 14 de juliol de 2016, va tenir entrada una còpia del document, juntament amb els informes rebuts per a la tramitació de la declaració d'impacte ambiental.

—2 Marc normatiu

Quan es va presentar la documentació, la normativa aplicable era la Llei 6/2001, de 8 de maig, de modificació del Reial decret legislatiu 1302/1986, de 28 de juny, d'avaluació d'impacte ambiental. El Projecte es correspon amb el supòsit de l'annex I d'aquesta norma, grup 9, apartat b) (projectes que es desenvolupin en zones especialment sensibles, designades per la Directiva 79/409/CEE, relativa a la conservació de les aus silvestres, i per la Directiva 92/43/CEE, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres, o en aigües inclosos al Conveni Ramsar), punt 7 (canonades per al transport de productes químics i per al transport de gas i petroli amb un diàmetre de més de 800 mil·límetres i una longitud superior a 10 kilòmetres), i, per tant, va ser sotmès a avaluació d'impacte ambiental. Segons la normativa vigent, el Projecte es correspon amb el supòsit equivalent de la Llei 21/2013, del 9 de desembre, d'avaluació ambiental, de l'annex I, grup 9, apartat a), punt 13.

—3 Descripció del Projecte i de l'estudi d'impacte ambiental

Segons la documentació aportada, el Projecte té com a objectiu millorar la capacitat hidràulica del col·lector de salmorres de la conca del Llobregat. El Projecte implica la construcció d'un nou col·lector de salmorres de major capacitat amb l'objectiu de fer front a les noves demandes del sistema. Així mateix, es requereix adaptar el sistema de torres i arquetes de trencament de càrrega. Les noves sol·licitacions del col·lector de salmorres venen pels motius següents:

- Increment de les necessitats d'evacuació dels residus salins de les mines de la part alta de les conques del Cardener i del Llobregat.

- Necessitat d'evacuar més residus salins industrials i urbans de la part baixa de la conca del Llobregat i voluntat de fer-ho pel col·lector.

CVE-DOGC-A-18190046-2018

- Necessitat d'evacuar el rebuig dels tractaments avançats a les plantes de potabilització d'Abrera (electrodialísi) i de Sant Joan Despi (osmosi inversa).

Els criteris de disseny i execució són els següents:

- Tub únic en tot el traçat capaç d'absorbir el total del cabal circulant.
- Deixar el tub existent inactiu però connectat al nou col·lector per facilitar-ne l'explotació o renovació futura.
- No incorporar cap bombament; funcionament de tot per gravetat a excepció d'impulsió d'algunes surgències.
- Aprofitar les torres/arquetes en la mesura que sigui possible, les connexions del tub nou es realitzaran a l'entrada de la torre.
- Mantenir una distància de seguretat (5-10 m) amb el col·lector actual. Si no es pot mantenir, es considerarà l'execució de desviaments provisionals.
- Es limitarà el nombre de diàmetres diferents.
- Evitar discontinuïtats al col·lector.
- No modificar cotes d'entrada i sobreeiximent de les arquetes i torres actuals.
- Limitació de la velocitat als tubs que formen les torres/arquetes per sota de 2,5 m/s.
- Desdoblament del tram final (Prat-Emissari) de diàmetre 1.000 mm per garantir capacitat suficient.
- Estudiar la possibilitat de posar torres noves intermèdies, si així es millora l'explotació.
- Les noves aportacions es faran directament a les torres o arquetes.
- Les noves arquetes es deixaran 10 cm més amunt respecte al nivell del terreny per garantir-ne la localització, accés i verificació, excepte les situades en camins.
- El Projecte s'inicia a la sortida de la bassa de Cardona, i es connectarà al tub existent de sortida per evitar una nova perforació a l'estructura de formigó.
- El disseny de les canonades de l'ampliació del col·lector han de permetre vehicular les sol·licitacions futures amb un marge de seguretat del 20%.
- Incloure el sistema constructiu de perforació dirigida en les zones del traçat on el muntatge de la canonada en rasa és conflictiu, amb la qual cosa es reduiria la longitud de conducció entre dos punts, i es minimitzaria l'impacte ambiental en alguns punts del traçat.

L'obra del Projecte té una longitud d'uns 130 km de col·lector principal, més uns 17 km de les conduccions que enllacen surgències amb aquest col·lector. Les taules següents sintetitzen les característiques principals dels trams del Projecte.

Col·lector principal:

Tram		Longitud (m)	Diàmetre actual (mm)	Diàmetre projectat (mm)
Ramal Cardener				
0.a	Cardona – Malagarriga	4.674,50	250	300
0.b	Malagarriga – El Palà	4.433,74	250	300
0.c	El Palà – Can Ribera	5.089,95	250	300
0.d	Can Ribera – Súria	4.446,60	250	300
1	Súria – El Cortès	3.958,71	350	450
2	El Cortès – Pla Palous	5.173,72	350	450

CVE-DOGC-A-18190046-2018

3	Pla Palous – Manresa	4.949,90	350	450
4	Manresa – El Firmat	7.324,94	350	450
5	El Firmat – Castellgalí	1.525,58	350	450
Ramal Llobregat				
6	Balsareny – Sallent	4.099,51	125	200
7	Sallent – Can Grau	1.116,40	350	500
8	Can Grau – El Pont de Cabrianes	4.097,65	350	500
9	El Pont de Cabrianes – St. Benet	3.574,89	350	500
10	St. Benet – La Mura	4.555,77	350	500
11	La Mura – Castellgalí	5.721,21	350	500
Branca comú				
12	Castellgalí – Els Abadals	7.873,36	450	700
13	Els Abadals – Monistrol	5.263,27	450	700
14	Monistrol – El Cairat	4.552,35	450	700
15	El Cairat – Can Vinyals	1.447,18	450	700
16	Can Vinyals – Can Cortadella	6.224,93	450	700
17	Can Cortadella – Abrera	3.797,63	450	700
Tram final				
El Prat de Llobregat (Pont de Mercabarna) – Depurbaix		2.613,00	1.000	1.000

Surgències:

Conca	Nom surgència	Municipi	Cabal estimat de les surgències (l/s)	Longitud estimada de la conducció (m)	Diàmetre canonada (mm)
Cardener	Fusteret	Súria	10	1.306,44	160 ext.
Llobregat	Riera de Conangle	Balsareny	3	1.845,63	160 ext.
	Torrent de Soldevila	Sallent	10	3.162,71	160 ext.
	Pont Nou	Sallent	5	1.736,29	110 ext.
	L'Illa del Llobregat	Sallent	10	514,59	160 ext.

CVE-DOGC-A-18190046-2018

	Riu d'Or	Santpedor	5	7.569,29	160 ext.
--	----------	-----------	---	----------	----------

Durant la fase d'obra es produirà una ocupació temporal en una amplada de 12 m en tota la longitud del col·lector. Una vegada entri en funcionament el nou col·lector, existirà una servitud de pas de 3 m d'amplada per canonada.

Àmbit: Tot el traçat transcorre per la plana definida pels rius Cardener i Llobregat. Els espais protegits els quals travessa o bé que es troben a menys d'1 km del col·lector són:

- Muntanya de Sal de Cardona (PEIN): Distància superior a 100 m.
- Serra de Castelltallat (LIC, codi ES5110014; PEIN): El col·lector podria entrar en contacte amb el límit nord-est de l'espai (longitud de contacte: 150 m) i amb la surgència del Fusteret.
- Sant Llorenç del Munt i de l'Obac (LIC, ZEPA, codi ES5110010; PEIN): Distància superior a 100 m.
- Montserrat – Roques Blanques – Riu Llobregat (LIC, ZEPA, codi ES5110012; PEIN): Travessa l'espai en 8.500 m.
- Delta del Llobregat (LIC, ZEPA, codi ES0000146, PEIN): Distància superior a 100 m.

Dins de l'àmbit de l'estudi s'han identificat quatre zones incloses a l'Inventari de zones humides de Catalunya que es localitzen a menys de 150 m del traçat del col·lector. Aquestes són: Pla de Reguant (codi: 1060800), La Corbatera (codi: 0830800), Meandre de Castellsbell i el Vilar (codi: 0940800), i Ca l'Arena i Cal Tet (codi: 08001105).

Pel que fa als espais d'interès geològic catalogats a l'Inventari del Patrimoni Geològic, n'hi ha tres que es troben dins de l'àmbit del Projecte d'ampliació del col·lector de salmorres: 224 Montserrat, 220 Súria – Tordell i 330 Falles de la fosa del Vallès a la Colònia Sedó.

Alternatives: S'han considerat alternatives de traçat i solucions tècniques per als trams més conflictius.

—4 Resum del procés d'avaluació

4.1 Fase d'actuacions prèvies: consultes i elaboració del document d'abast de l'estudi d'impacte ambiental.

El darrer document d'abast de l'estudi d'impacte ambiental, emès el 8 de novembre de 2012, complementava l'anterior informe d'abast de 23 de març de 2010 pel que fa a les modificacions introduïdes en el Projecte. És per això que aquest resum del procés d'avaluació es refereix a ambdós documents.

En la taula adjunta es recullen les administracions públiques, entitats i persones interessades que s'han consultat, i s'assenyala amb una "X" totes aquelles que han emès un informe en relació amb algun dels dos documents d'abast de l'estudi d'impacte ambiental esmentats:

Relació d'administracions i públic interessat consultats	Respostes rebudes 2010	Respostes rebudes 2012
Direcció General del Patrimoni Cultural del Departament de Cultura	-	X
Direcció General de Desenvolupament Rural del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural	-	-
Direcció General d'Arquitectura i Paisatge del Departament de Política Territorial i Obres Públiques	-	-
Sub-direcció General de Biodiversitat de la Direcció General de Medi Natural i Biodiversitat del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural	-	-
Sub-direcció General de Protecció Civil del Departament d'Interior	-	-

CVE-DOGC-A-18190046-2018

Unitat de Planificació i Ordenació de l'Espai Fluvial de l'Agència Catalana de l'Aigua	-	-
Direcció General de Qualitat Ambiental del Departament de Territori i Sostenibilitat	X	X
Comunitat d'Usuaris d'Aigües del Delta del Riu Llobregat	-	-
Consorci per a la Protecció i Gestió dels Espais Naturals del Delta del Llobregat	-	-
Federació Nacional Catalana de Confraries de Pescadors	-	-
Centre Mediterrani d'Investigacions Marines i Ambientals	-	-
L'Alzina - Ecologistes de Catalunya	-	-
Meandre	-	-
Depana	-	-
Ecologistas en Acción	-	-
SEO/BirdLife - Sociedad Española de Ornitología	-	-
ADENC	-	-
Institut Català d'Ornitologia (ICO)	-	-
Ajuntament de Cardona	-	X
Ajuntament de Pinós	-	-
Ajuntament de Navàs	-	X
Ajuntament de Sant Mateu de Bages	-	-
Ajuntament de Súria	-	X
Ajuntament de Callús	-	-
Ajuntament de Sant Joan de Vilatorrada	-	-
Ajuntament de Manresa	-	X
Ajuntament de Balsareny	-	X
Ajuntament de Sallent	-	X
Ajuntament de Santpedor	-	-
Ajuntament de Navarcles	-	-
Ajuntament de Sant Fruitós de Bages	X	X
Ajuntament de Talamanca	-	-
Ajuntament del Pont de Vilomara	-	X
Ajuntament de Castellgalí	-	X
Ajuntament de Sant Vicenç de Castellet	-	X

CVE-DOGC-A-18190046-2018

Ajuntament de Castellbell i el Vilar	X	X
Ajuntament de Monistrol de Montserrat	-	X
Ajuntament d'Esparreguera	X	X
Ajuntament d'Olesa de Montserrat	X	X
Ajuntament d'Abrera	-	-
Ajuntament del Prat de Llobregat	-	X
Consell Comarcal de Bages	-	X
Consell Comarcal de Vallès Occidental	-	-
Consell Comarcal de Baix Llobregat	-	-

A més, es va rebre resposta de les entitats Montsalat, Cubeta d'Abrera i de particulars. A partir de les aportacions rebudes, el document de determinació d'amplitud i grau de detall de l'EIA es va centrar en els aspectes següents:

Espais naturals d'interès:

- Avaluació de l'afecció a espais d'interès natural, espais de protecció especial, espais inclosos a la xarxa Natura 2000, espais situats a menys de 1.000 m d'altres espais inclosos al PEIN que tinguin la consideració de zones humides, espècies de flora i fauna protegida i amenaçada i els respectius plans de recuperació.

- Avaluació de l'afectació a espais catalogats pel Departament de Medi Ambient i Habitatge: forests d'utilitat pública, camins ramaders, zones humides, geòtops, aqüífers protegits, arbres monumentals, arbres d'interès local i comarcal...

- En el cas d'espais de la xarxa Natura 2000, delimitació detallada; prioritització d'alternatives que no afectin aquests espais, i si això no fos possible, analitzar i valorar les possibles repercussions negatives del Projecte, tant a l'espai com als valors que protegeix, d'acord amb el que estableix l'article 6 de la Directiva 92/43/CEE, i explicar quines mesures correctores i compensatòries s'adoptaran per garantir la conservació dels valors naturals protegits que poguessin resultar afectats.

Ecosistema marí:

- Caracterització fisicoquímica de l'abocament i descripció de les característiques de l'emissari.
- Si la concentració salina ho aconsellés, adoptar sistemes hidràulics d'abocament que disminueixin l'impacte, aconseguint la màxima difusió de les salmorres en el mínim temps i minimitzant l'espai a modificar.
- Avaluació de l'impacte de l'abocament de les aigües amb una elevada concentració de sals sobre l'ecosistema marí.
- Establir un Pla de vigilància ambiental de seguiment de la qualitat biològica i d'endofauna de les zones impactades per les salmorres i avaluar la possible minoració de la productivitat biològica. Per això, cal definir l'àrea d'impacte i quantificar-ne l'evolució al llarg dels anys, fent especial insistència en els aspectes microbiològics i d'endofauna. Cal també definir les espècies objecte d'estudi, els períodes d'estudi i les metodologies a emprar. Aquest Pla de seguiment també hauria de preveure la bio restauració dels espais afectats així com l'execució d'actuacions que accelerin la restauració de zones impactades.
- Atès que la Secretaria General de Pesca, del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, té prevista la instal·lació en l'àrea d'influència d'un escull artificial per protegir i afavorir els recursos pesquers, se suggereix que es demani un informe a aquest organisme.

Altres aspectes:

- Tot i que la fase I del Projecte va ser executada per via d'emergència, caldrà valorar també l'impacte

CVE-DOGC-A-18190046-2018

ocasionat per tota aquesta actuació i establir les mesures correctores i compensatòries necessàries.

- Valorar la compatibilitat del traçat projectat amb els plans existents per a la recuperació i conservació del riu Llobregat, i en tot cas establir mesures correctores i de minimització dels impactes que comportin la restitució de la vegetació de ribera que pogués resultar afectada. També la compatibilitat amb altres plans i projectes d'infraestructures.

- En fase de construcció: valorar els impactes potencials sobre la xarxa fluvial, els aqüífers i el sòl per possibles trencaments o fuites del col·lector actual produïdes a causa de les obres, i definir mesures correctores que evitin el vessament de salmorres al medi.

- Adoptar mesures per evitar afeccions a les fonts i surgències d'aigua natural existents al camí paral·lel al riu Llobregat, entre Monistrol de Montserrat i el Cairat (font de la Canya i font del Guinardell) a Esparreguera.

- En fase de funcionament: Valorar els impactes potencials sobre la xarxa fluvial, els aqüífers i el sòl per possibles trencaments o fuites de les canonades. Definir les mesures correctores i de seguretat a adoptar per prevenir i minimitzar els efectes de possibles accidents per trencament de les vàlvules o de les canonades en el medi (considerar també la possibilitat de fer extensives aquestes mesures de manteniment i de seguretat a la canonada ja existent), i incloure un Pla de vigilància ambiental que prevegi mesures de seguiment periòdic del traçat amb aparells del tipus de detecció antifuites, anàlisis periòdiques de sòls a les immediacions del traçat per detectar increments puntuals de concentració salina, o totes aquelles altres actuacions que evitin o minimitzin al màxim el perill potencial de fuites.

- Valoració curosa del sistema constructiu i dels materials a emprar per reduir els accidents i allargar al màxim la vida útil de les canonades.

- Avaluació dels efectes sobre el medi natural dels elements i les infraestructures associats al col·lector actual, i dels elements o sistemes de captació de salmorres en els diferents orígens: mines de potassa, instal·lacions industrials o de tractament d'aigües, sistema d'abocament... També s'han de tenir en compte els efectes acumulatius i sinèrgics amb altres instal·lacions i activitats existents.

- Estudiar les aportacions i mesures correctores plantejades pels ajuntaments consultats, les quals s'adjunten en l'annex d'aquest document.

Contaminació acústica:

- Incorporar mesures preventives i correctores de la contaminació acústica durant les obres, en travessar espais propers a zones habitades o a espais naturals protegits per l'avifauna, on cal evitar la realització de voladures i treballs agressius en època de nidificació i cria.

Contaminació atmosfèrica:

- Incorporar la informació referent a la qualitat de l'aire de l'estat inicial, realitzar-ne la valoració, i incorporar les mesures preventives i correctores durant l'execució de l'obra, i un pla de vigilància ambiental, seguint les instruccions i el contingut establerts en l'informe de la Direcció General de Qualitat Ambiental, de febrer de 2010.

Patrimoni cultural:

- Estudiar les afeccions al patrimoni arquitectònic i arqueològic de la zona potencialment afectada pel traçat. Així doncs, l'estudi d'impacte ambiental ha de contenir la documentació següent:

- Recull documental previ dels valors patrimonials i arqueològics de la zona.

- Realització d'una prospecció arqueològica superficial de l'àrea afectada.

- Informe que reculli les conclusions i els resultats obtinguts, avaluï l'impacte sobre el patrimoni cultural i arqueològic i incorpori les mesures correctores que escaiguin.

- L'estudi d'impacte ambiental ha de ser informat pel Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació.

Residus:

Amb caràcter general, l'Agència de Residus de Catalunya va establir, en un escrit de 20 de setembre de 2006, el contingut que ha de tenir l'estudi d'impacte quant a la gestió de residus i sòls contaminats:

- Pel que fa a la normativa de referència inclosa a l'estudi d'impacte ambiental, es recomana incorporar aquella relativa a la gestió de sòls contaminats: el Reial decret 9/2005, de 14 de gener, pel qual s'estableix la relació d'activitats potencialment contaminants del sòl i criteris i estàndards per a la declaració de sòls

CVE-DOGC-A-18190046-2018

contaminats.

- Durant l'execució de l'obra caldrà dur a terme les mesures correctores previstes en l'informe d'impacte ambiental i que es fonamenten a realitzar una correcta gestió dels residus d'acord amb la normativa vigent, així com dur a terme les mesures preventives oportunes per evitar contaminacions del sòl degudes a vessaments.

- Pel que fa a sols contaminats, cal incorporar una mesura correctora orientada a l'establiment d'un protocol d'actuació en cas que durant l'obra s'identifiqui algun espai potencialment contaminat no detectat en els estudis previs.

- Cal que l'Agència de Residus de Catalunya sigui notificada en cas que durant l'execució de l'obra s'identifiqui algun espai potencialment contaminat no detectat en els estudis previs, i en cas que algun vessament accidental de residus afectés el subsol.

4.2 Fase d'informació pública i consultes sobre l'estudi d'impacte ambiental.

Durant la fase de redacció de l'estudi d'impacte ambiental, el promotor ha realitzat consultes específiques al Servei de Protecció de la Fauna, Flora i Animals de Companyia (Direcció General de Medi Natural, Departament de Medi Ambient i Habitatge), en relació amb les possibles afeccions sobre la fauna; a l'Àrea del Medi Natural dels Serveis Territorials del Departament de Medi Ambient i Habitatge a Barcelona, en relació amb les àrees de significació cinegètica i les zones de pesca controlada, a i la Societat Catalana d'Herpetologia, en relació amb la tortuga de rierol (*Mauremys leprosa*).

Durant la fase d'avaluació de l'estudi d'impacte ambiental, s'ha realitzat una consulta al Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Direcció General d'Arxius, Biblioteques, Museus i Patrimoni.

4.2.1 Resultat de la informació pública.

Durant la fase d'informació pública no consta que s'hagin rebut al·legacions específiques a l'estudi d'impacte ambiental, que va ser publicat al *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* núm. 6892, de 15.6.2015.

L'informe d'al·legacions presentades al tràmit d'informació pública (un mes a partir del 15 de juny de 2015) recull més de setanta al·legacions, que es refereixen principalment als temes següents: canvis de traçat; cabals i surgències; serveis afectats, expropiacions i afectacions a espais d'interès natural; pous existents i perímetres de protecció; finançament de les obres; errors en el Projecte; comissió de seguiment; errors en la titularitat de finques; finalització de l'obra de segregació d'aigües salabroses del Baix Llobregat; aprofitament de l'execució de les obres per instal·lar fibra òptica; urbanisme.

D'aquestes, destaquen l'al·legació de l'Ajuntament de Santpedor sobre el canvi de traçat de la captació de la surgència del riu d'Or, i les al·legacions que fan referència a la incorporació de les surgències del Fusteret (Súria), de la riera de Conangle (Balsareny), del pont Nou (Sallent), de l'Illa del Llobregat (Sallent), de la riera de Soldevila (Sallent), del riu d'Or (Santpedor), ja que s'han valorat positivament a l'informe d'al·legacions del Projecte. També destaca l'al·legació presentada per ICL Iberia Súria i Sallent (Iberpotash, SA), que proposa incrementar la capacitat hidràulica de les branques del Llobregat i el Cardener a fi de poder atendre les seves necessitats per reduir l'aportació salina als dipòsits existents (dipòsit del Fusteret, a Súria) o, fins i tot, procedir a la seva dissolució i desaparició definitiva a llarg termini (dipòsit del Cogulló, a Sallent). Aquestes noves necessitats es tradueixen en un increment dels diàmetres en els trams afectats (de 500 mm a 600 mm al tram Sallent-Castellgalí, de 450 mm a 600 mm al tram Súria-Castellgalí, i de 700 mm a 800 mm al tram Castellgalí-Abrebra). L'informe d'al·legacions proposa acceptar aquests canvis.

4.2.2 Resultat de les consultes.

A la sol·licitud d'informe enviada el gener de 2010, van respondre:

En data 9 de febrer de 2010, es va rebre l'informe de l'Ajuntament de Castellbell i el Vilar, que conté una acurada diagnosi ambiental del meandre de Castellbell i del meandre de Bauma, i conclou que s'ha d'elaborar un estudi d'impacte ambiental on es valorin les afeccions sobre els diversos factors ambientals implicats.

En data 23 de febrer de 2010, va tenir entrada l'informe de l'Ajuntament d'Olesa de Montserrat, en el qual s'informa que la zona on s'executa el Projecte coincideix amb l'àmbit d'actuació de tres projectes ja redactats: Pla parcial industrial SUP-2 La Flora, remodelació del nus de connexió entre la C-55 i la C-14, i accés i millora a la zona de l'Areny del Molí.

En data 23 de febrer de 2010, la Sub-direcció General de Prevenció i Control de la Contaminació Atmosfèrica va trametre un informe, amb les consideracions que cal tenir en compte en l'estudi d'impacte ambiental pel que fa a l'avaluació de la qualitat de l'aire. Igualment, s'informa que l'àmbit del Projecte afecta el municipi del Prat del Llobregat, declarat zona de protecció especial per al diòxid de nitrogen (NO₂) i partícules en suspensió

CVE-DOGC-A-18190046-2018

de diàmetre inferior a deu micres (PM₁₀), i per tant hi són d'aplicació una sèrie de condicions respecte a l'execució de l'obra, les instal·lacions temporals de tractament de materials pulverulents de l'obra, i el pla de vigilància ambiental.

En data 26 de febrer de 2010, va tenir entrada l'informe de l'Ajuntament de Sant Fruitós del Bages, on es demanen alternatives de traçat per recollir els vessaments de salmorres al riu d'Or.

En data 4 de març de 2010, l'Ajuntament de Sallent va demanar: que es prevegin mesures de protecció especials per a vessaments ocasionats per trencaments i també manipulació del col·lector (nou i antic); que es prevegin dissenys del col·lector que en cas de vessament tinguessin un desguàs ràpid sense afectar l'espai de La Corbatera; que l'estudi valori els riscos que es puguin produir al medi fluvial, a la vegetació de ribera, als conreus i als recursos hídrics en tota la longitud del col·lector a causa dels trencaments fortuïts.

En data 8 de març de 2010, va tenir entrada l'informe de l'Ajuntament d'Abrera, que suggereix que es proposin mesures correctores adequades per tal de minimitzar l'impacte d'aquesta infraestructura a la ZEPA-LIC Montserrat – Roques Blanques – Riu Llobregat (codi ES5110012).

En data 8 de març de 2010, l'Ajuntament d'Esparraguera informa que en aquest municipi el traçat creua l'espai de la xarxa Natura 2000 de Montserrat – Roques Blanques – Riu Llobregat, que el traçat del col·lector pot afectar els aqüífers de la zona, que la zona de la Puda és un punt d'interès ecològic per a la fauna, entre la qual se cita l'àliga cuabarrada (*Hieraaetus fasciatus*), i que el traçat del col·lector afecta diversos hàbitats d'interès comunitari, els quals són llistats.

En data 15 de març de 2010, va tenir entrada l'informe de l'Ajuntament de Súria, on se suggereix que s'aprofitin les obres del col·lector d'aquest tram per incorporar una tercera canonada per tal de recollir les aigües brutes del polígon de la Pobla.

A la sol·licitud d'informe enviada l'agost de 2012, han respost, entre altres institucions:

En data 26 de setembre de 2012, va tenir entrada l'informe de l'Ajuntament de Castellbell i el Vilar, que adverteix de la presència dins l'àmbit d'estudi del meandre de Castellbell i el Vilar, inclòs a l'Inventari de zones humides de Catalunya, i demana que s'avaluïn les principals afeccions a la vegetació i la fauna en aquest espai.

En data 17 de setembre de 2012, es va trametre l'informe de la Sub-direcció General de Prevenció i Control de la Contaminació Atmosfèrica, que detalla les instruccions per valorar els efectes en la qualitat de l'aire, recollits en l'informe del 2010. L'informe relatiu a la qualitat acústica determina que el Projecte té poca incidència. Respecte al vector llum, es detallen les condicions que s'han d'incloure en cas que hi hagi il·luminació exterior en les fases de construcció i/o explotació.

El 18 de setembre de 2012, l'Ajuntament de Sallent va trametre l'informe de l'entitat ProuSal, que adverteix que, a la captació de la riera de Soldevila i del torrent de Mas de les Coves, el cabal projectat de 10 l/s és probablement insuficient, i que s'hauria de preveure la captació de la surgència de salmorra de la Filosa (Callús) a la riera de Bellver. L'informe de l'entitat Montsalat, rebut el 19 de setembre de 2012, comparteix aquestes al·legacions.

El 12 d'agost de 2012, es va rebre l'informe d'al·legacions del senyor Antoni J. Hernández i Casahuga, enginyer industrial, on es fa constar, entre altres aspectes, que el llindar de detecció de fuites previst (5-15 l/s) és insuficient, i es fan recomanacions respecte al sistema de control i prevenció de fuites. Aquesta al·legació també està recollida a l'informe de l'Ajuntament de Navàs, rebut el 14 de setembre de 2012.

El 25 de setembre de 2012, va tenir entrada l'informe de l'Ajuntament d'Olesa de Montserrat, el qual proposa un traçat alternatiu per al marge dret del riu Llobregat, entre la torre de trencament de càrrega de Can Vinyals i la de Can Cortadella, i el justifica pel seu menor impacte hídic i ambiental.

El 19 de setembre de 2012, es va rebre l'informe de l'Ajuntament de Sallent que, entre altres aspectes, suggereix que s'incrementin els punts de control de concentració salina als punts sensibles a fuites accidentals, com ara les zones humides.

El 19 de setembre de 2012, es va rebre l'informe de l'Ajuntament de Súria, on es proposa, entre altres aspectes, enfundar el traçat des del pont de Salipota fins a la bassa d'Iberpotash, atès que passa per l'espai del Pla de Reguant i prop de pous de captació d'aigua.

A l'informe de l'Ajuntament de Cardona se sol·licita una garantia que el cabal concedit al tram del municipi de Cardona, de 39 l/s, és suficient per assolir les necessitats de les empreses Ercros i Salinera de la Vall Salina, atès que la seva activitat resulta fonamental des del punt de vista ambiental, ja que la primera realitza l'extracció del runam salí de la terrera, i la segona, la canalització de les aigües que eviten les dissolucions al massís salí. Al mateix informe s'esmenta que el cabal concedit també hauria de poder absorbir les salmorres

CVE-DOGC-A-18190046-2018

del Projecte de l'ACA "Adequació i clausura del canal industrial abandonat a la Coromina. Intercepció de les aigües salades d'escolament i derivació al col·lector de salmorres".

En data 8 d'octubre de 2012, l'Ajuntament del Prat de Llobregat va informar que una part del traçat de la nova canonada transcorre per l'aqüífer protegit de la Vall Baixa i Delta del Llobregat, a l'efecte de minimitzar els riscos d'abocament per trencament del col·lector.

Així mateix, l'Ajuntament d'Esparreguera informa, en data 7 de setembre de 2012, que el traçat afecta l'aqüífer protegit de la Cubeta d'Abreira.

En data 18 de gener de 2017, el Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Direcció General d'Arxius, Biblioteques, Museus i Patrimoni del Departament de Cultura informa favorablement sobre l'estudi d'impacte ambiental, tenint en compte els resultats de l'estudi arqueològic i les mesures correctores i preventives proposades en l'estudi d'impacte ambiental, amb el compliment de quatre condicions.

—5 Fase d'anàlisi tècnica de l'expedient: avaluació dels efectes ambientals del Projecte

5.1 Valoració dels impactes ambientals.

Canvis morfològics del terreny:

El Projecte preveu la recuperació de la geomorfologia original, un cop instal·lada la nova canonada. D'altra banda, es preveu una generació de volum de terra sobrant de 389.245 m³ de terres, 207.474 m³ dels quals aniran a un abocador mentre que 96.741 m³ seran requerits de préstec.

Alteració hidromorfològica de lleres:

Els impactes més significatius es donen en els punts on el traçat creua els rius Cardener i Llobregat i les rieres principals. Aquests creuaments es faran amb la canonada soterrada i protegida de l'erosió amb barres transversals de formigó, situades aigües avall de la canonada. En els casos conflictius, s'ha optat per la perforació dirigida.

L'ocupació de la llera és important, tant durant la fase d'obra (per obertura de la rasa i la col·locació de les barreres de protecció) com durant la fase d'explotació (que comporta una reducció important de la continuïtat del curs fluvial i un risc per a les funcions de drenatge natural).

Pels punts pròxims a la llera, es preveuen mesures correctores de restauració de marges i d'aplicació de bones pràctiques ambientals en la fase d'obres. En els punts en què hi hagi poc espai disponible per treballar i estiguin a prop de la llera, es col·locarà un tub provisional del col·lector antic per evitar l'abocament de salmorra per trencament.

Risc de contaminació per abocaments:

El Projecte presenta millores respecte al material utilitzat i les juntes, que el fan més fiable. No obstant això, el risc de contaminació ve donat per:

- Abocament incontrolat d'olis, hidrocarburs i altres substàncies per al funcionament i manteniment de la maquinària, i les aigües residuals de l'obra. Aquest risc es concentra a la fase d'obres, principalment en els llocs destinats al manteniment de maquinària i emmagatzematge.
- Mobilització de partícules sòlides cap als cursos fluvials, a causa del moviment de terres. Aquest risc també es concentra durant la fase d'obres.
- Bentonita, utilitzada durant el procés de perforació dirigida.
- Abocament de salmorres, que es poden produir especialment durant la fase d'obra (a causa de trencaments de la canonada existent durant l'excavació de la rasa) però també durant la fase de funcionament (per fuita o trencament). L'abocament de salmorres pot contaminar els aquífers i afectar la fauna i comunitats vegetals associades als sistemes fluvials.

Aquest risc ha estat valorat com a sever tant al ramal del Cardener com al del Llobregat i al ramal comú, així com a les surgències salines, i com a moderat després de l'aplicació de les mesures correctores, excepte per la surgència del Fusteret, que continua sent sever.

La principal mesura correctora és la previsió d'un protocol d'actuació (que ha de definir la direcció d'obres abans de l'inici d'obres) que, en cas de trencament de la canonada, permeti evacuar les salmorres amb la major celeritat possible i evitar els riscos sobre les aigües superficials i subterrànies, així com sobre els

CVE-DOGC-A-18190046-2018

sistemes ecològics associats. Aquest protocol inclourà l'extracció de les salmorres mitjançant camions cisterna que les portin a punts on puguin ser introduïdes de nou al col·lector. També es preveu, com a mesura preventiva en fase d'obra, la realització de cales prèvies a l'excavació per tal de localitzar la canonada actual i evitar trencaments durant l'excavació de la rasa.

Impactes sobre espais protegits:

El Projecte afecta la zona perifèrica de protecció del Parc Natural de la Muntanya de Montserrat. En el primer tram, destaquen les zones de Sant Vicenç de Castellet – Meandre del Pla del Riu (1.230 m) i Pont de la Ctra. Abrera – Manresa i Meandre de Castellbell (754 m) per la seva sensibilitat. En el primer cas, el tram transcorre molt a prop de la vegetació fluvial, i en el segon, el pas és molt estret, delimitat entre el riu i el talús del ferrocarril. En ambdós casos cal extreure les mesures de bones pràctiques per tal de minimitzar l'afecció a la vegetació i a la llera, entre les quals figuren: la col·locació de malla geotèxtil per evitar l'abocament de terres al riu; la restauració amb plantacions de tamarig, higròfiles, forestals i de ribera; i la no realització de treballs en època de cria. Entre el meandre de Castellbell i la Bauma s'ha optat per una perforació dirigida, de manera que es corregeix considerablement l'afecció. Entre Monistrol i l'ATC Monistrol (1.051 m) el traçat segueix un camí existent, però en alguns punts aquest és estret i existeix la possibilitat d'afectar la pollancreda i la pineda dels marges. Finalment, al tram comprès entre ATC Monistrol i el telefèric de Montserrat (981 m), es col·locarà un tub provisional que transportarà la salmorra del col·lector antic per evitar abocaments durant els treballs d'excavació, ja que l'espai disponible és petit i està molt a prop del riu. En general, l'impacte es considera moderat amb l'aplicació de mesures correctores específiques per a aquests trams.

L'ampliació del col·lector de salmorres travessa uns 8.495 m de l'espai protegit de Montserrat – Roques Blanques – Riu Llobregat (ZEPA-LIC, codi ES5110012). El tram entre el telefèric i Can Tobella (1.771 m) està molt a prop de la llera, el camí és estret, i hi ha la possibilitat d'afecció a una zona de pollancreda i una pineda d'elevada singularitat. És per això que es col·locarà un tub provisional per evitar el trencament del col·lector antic. En el tram següent, que comprèn la pujada i baixada de l'arqueta de trencament del Cairat, s'exerceix una afecció important sobre la geologia, ja que el col·lector segueix un camí amb elevats pendents laterals i amb talussos inestables. També es preveu la col·locació d'un tub provisional i l'obertura de la rasa amb una rasadora.

Pel que fa a les zones humides, les principals afeccions són a l'espai de La Corbatera (zona humida 830800), per on el traçat transcorre en 600 m. La principal mesura per reduir l'afecció a aquest espai és el creuament mitjançant perforació dirigida, substituint el col·lector antic pel nou. D'aquesta manera, es redueix l'afecció associada al moviment de terres, circulació de maquinària i risc d'abocament.

El Projecte afecta un tram de 2.446,6 m² de la Serra de Castelltallat (LIC, codi ES5110014) coincidint amb el traçat d'una de les surgències del Fusteret. L'impacte és valorat com a sever, i amb l'aplicació de les mesures correctores, com a compatible.

Afeccions a la vegetació:

L'afectació sobre la vegetació es produeix bàsicament per l'eliminació de cobertura vegetal durant la fase d'obra, a causa de les operacions de desbrossada i tala d'arbres. Durant la fase d'explotació existirà un impacte derivat de la contaminació de sòls o aigües a causa d'un possible trencament del col·lector.

La superfície de vegetació natural afectada s'estima en unes 23 ha. En general, es tracta de vegetació de ribera, la qual exerceix un paper destacat en la connectivitat biològica del territori i en l'ecologia dels sistemes aquàtics. En conjunt són poc rellevants, tot i que puntualment el grau d'afecció pot ser alt o molt alt (per exemple, en el tram del Cardener des del telefèric fins a Can Tobella, hi ha risc d'afectació a una pollancreda i una pineda d'elevada singularitat). A les surgències les afeccions són més significatives ja que, per les obres de captació, s'ha d'intervenir sobre àmplies superfícies de llit fluvial.

L'impacte es considera compatible amb l'aplicació de les mesures preventives, minimitzadores i correctores. Així, s'han adoptat mesures per minimitzar la superfície impactada, i, un cop finalitzades les obres, es procedirà a la restauració de les àrees afectades. La revegetació dels espais on s'ha perdut la capa vegetal permetrà la recuperació de la totalitat de la superfície afectada. A més, part d'aquesta superfície està integrada actualment per canyar i altres tipus de vegetació de baix valor que seran substituïdes per vegetació de valor més alt.

Afeccions a la fauna:

Els principals impactes sobre la fauna són derivats de la pèrdua d'hàbitats, la pertorbació d'hàbitats i individus durant la fase d'obres, i l'efecte de barrera durant les obres. En cas de trencament, la situació més crítica podria comportar la mort de la fauna associada a l'ecosistema fluvial. D'altra banda, el moviment de terres produït durant la fase d'obres comporta un risc de caiguda de material sòlid cap als cursos fluvials, que pot afectar la fauna macroinvertebrada com a possibles zones de fresa de peixos i de reproducció d'amfibis.

CVE-DOGC-A-18190046-2018

Les principals àrees afectades són els punts on el col·lector travessarà els cursos fluvials. Algunes de les espècies d'interès que es poden localitzar en aquests cursos d'aigua són: l'anguila (*Anguilla anguilla*), la bagra comuna (*Leuciscus cephalus cephalus*), el barb cua-roig (*Barbus haasi*), la tortuga de rierol (*Mauremys leprosa*) i la llúdriga (*Lutra lutra*). Les dues darreres espècies estan incloses en l'annex II de la Directiva 92/43/CEE, d'hàbitats, per la qual cosa han de ser objecte de mesures especials de conservació de l'hàbitat. A més, la llúdriga és objecte d'un pla de conservació a Catalunya, tot i que el seu àmbit no coincideix amb el del Projecte. En últim lloc, l'àliga perdiguera (*Hieraetus fasciatus*; espècie inclosa a l'annex I de la Directiva d'hàbitats, catalogada com a vulnerable pel Reial decret 139/2011, de 4 de febrer, i considerada de categoria A en la Llei 12/2006, de 27 de juliol, és present al tram de Monistrol de Montserrat, però no s'esperen afeccions sobre aquesta ja que les obres es troben a uns 1.000 m de la zona sensible per a aquesta espècie, i a una diferència de cota de més de 500 m.

L'impacte sobre la fauna durant la fase de construcció es considera sever al ramal del Cardener (destaca la zona de Miralpeix, per l'afectació a la freixeneda i omeda), al ramal comú, i a les surgències del Fusteret i Soldevila, i moderat al ramal del Llobregat i la resta de surgències. Amb l'aplicació de les mesures correctores, l'impacte es valora com a moderat per a tots els ramals, i com a compatible per a totes les surgències, ja que es considera que bona part d'aquestes afeccions produïdes durant les obres desapareixeran a mesura que la dinàmica fluvial retorni a les seves condicions inicials.

En fase d'explotació, l'impacte sobre la fauna, associada a un possible trencament del col·lector, es considera compatible en els ramals del col·lector i moderat en les surgències salines (es considera que les obres de captació en les surgències implicaran un canvi permanent en la composició faunística del llit fluvial, tot i que en dimensions molt limitades).

Les mesures correctores més significatives en aquest àmbit són:

- Minimització de la franja d'afecció.
- Realització de les obres fora del període comprès entre març i juliol (període reproductor de bona part de la fauna). En el tram del Montserrat, donada la presència d'aus rapinyaires rupícoles, aquest període ha de començar el gener.
- Prospecció prèvia de la zona amb presència de tortuga de rierol per tal de veure la possible presència d'exemplars d'aquesta espècie en el tram en qüestió, que s'haurà de realitzar abans de començar el període d'hibernació. En cas que es consideri necessària la captura d'exemplars, aquesta serà duta a terme pel personal del Cos d'Agents Rurals.
- Per tal de minimitzar les possibles afeccions a la tortuga de rierol, es recomana fer la rasa de les canonades per la banda de l'obaga.
- Restituir els desviaments dels cursos fluvials al més aviat possible.
- Fer un estudi previ a la desbrossada sobre la presència de nius d'espècies protegides, que condicionarà la programació de l'obra.

Impactes sobre el medi marí:

Els residus abocats són els següents: salmorres procedents de les mines de potassa; salmorres de rebuig del procés de potabilització (electrodialisi i osmosi inversa); aigües salines procedents d'estacions depuradores; salmorres procedents d'activitats industrials (Solvay, Ecocat). El cabal i la concentració de clorurs passen dels 205 l/s i 78 g Cl⁻/l actuals, respectivament, als 1.602 l/s i 23 g Cl⁻/l previstos. Així, el cabal de salmorres augmentarà, i també augmentarà la dilució del residu abocat. A més, abans de ser abocat al mar, el cabal es barrejarà amb les aigües residuals de la depuradora del Prat del Llobregat i la futura dessaladora. Es preveu que, amb les aportacions de Depurbaix, el cabal final tingui una concentració final d'entre 28,22 i 46,98 g Cl⁻/l, i amb una concentració del Mediterrani de 32-35 g Cl⁻/l.

En la zona d'influència de l'emissari dominen les comunitats de substrat sedimentari sense cobertura vegetal, que actualment estan rebent l'abocament del col·lector existent, amb concentracions de clorurs superiors a les previstes. Per tant, aquest impacte es valora com a moderat, i amb l'aplicació de les mesures correctores com a compatible.

Alteració de la qualitat paisatgística:

El principal impacte sobre la qualitat paisatgística ve de la presència de les torres de càrrega. El Projecte proposa una arqueta nova a Manresa i una torre nova a Abadals, d'una alçària de 4,60 i 3,40 m, respectivament. L'impacte es valora com a compatible, sent la principal mesura correctora la utilització de

CVE-DOGC-A-18190046-2018

materials i colors que facilitin la integració de les torres amb l'entorn.

Afecció als usos del sòl:

La major part de les superfícies per on passa el traçat del col·lector són camins agrícoles. Una ocupació menor són camps i zones de vegetació natural. En tot cas, l'ocupació és temporal, i un cop tapada la rasa i escampada la terra vegetal, es preveu que l'impacte sobre aquest factor sigui compatible.

Risc d'afecció a elements del patrimoni cultural:

Els béns identificats i documentats que presenta el document són els següents: 53 jaciments arqueològics inventariats (JA); 0 jaciments paleontològics (JP); 101 béns de patrimoni arquitectònic (PA); 13 béns immobles declarats bé cultural d'interès nacional (BCIN); 53 béns immobles (PA) no catalogats com a resultat de les prospeccions realitzades.

De tots els immobles declarats BCIN identificats en el estudi, dos resulten afectats directament pel Projecte: el Pont Vell de Manresa i el Pont de Monistrol de Montserrat, i en un tercer, el Monestir de Sant Benet de Bages, la conducció afecta l'entorn immediat del bé.

L'estudi valora l'impacte moderat i compatible pel que fa al Monestir de Sant Benet de Bages amb l'aplicació de mesures correctores de seguiment arqueològic en aquest tram d'obra i valora com a severa i pendent de dictamen de la comissió de BCIN l'afecció als dos ponts (Pont Vell de Manresa i Pont de Monistrol de Montserrat).

De l'estudi i valoració dels 53 jaciments arqueològics documentats (JA) i dels 53 immobles (PA) documentats a les prospeccions realitzades i dels BCIN identificats, conclou que en queden afectats un total de 60, que l'estudi anomena ZEA (zones d'expectativa arqueològica). En aquestes, caldrà de manera imprescindible l'aplicació de mesures correctores consistents en la realització d'un control i seguiment arqueològic exhaustiu de l'execució de la rasa en uns casos i en altres la senyalització o encintat protector identificatiu dels diferents béns immobles que no poden quedar afectats per l'obra.

5.2 Anàlisi ambiental d'alternatives.

Pels trams més conflictius, s'han plantejat solucions tècniques (com ara les perforacions dirigides a zones sensibles com la Corbatera) o alternatives de traçat diferents del recorregut del connector actual. Pel que fa a les alternatives de traçat, aquestes s'han plantejat en els casos següents:

- Ramal Cardener:

- Tram 0.b Malagarriga – El Palà: S'opta per una alternativa de traçat a una cota més alta allunyada del curs fluvial, de manera que es redueixen significativament els efectes sobre la vegetació, la fauna i la qualitat de les aigües superficials.

- Tram 0.d Can Ribera – Súria: S'escull l'alternativa en paral·lel al Cardener, per tal de reduir les molèsties a la població. Aquesta alternativa no afecta vegetació d'interès.

- Tram 3 Pla de Palous – Manresa: L'alternativa escollida permet reduir el traçat sobre la terrassa del riu.

- Tram 4 Manresa – El Firmat: Es considera més favorable l'alternativa de traçat pel marge dret amb perforacions dirigides, ja que comporta una menor afecció sobre els hàbitats fluvials.

- Ramal Llobregat:

- Tram 7 Sallent – Can Grau: Es considera ambientalment més favorable evitar el traçat per la terrassa del riu i optar per l'alternativa que passa pel polígon industrial.

- Tram 9 El Pont de Cabrianes – Sant Benet: L'alternativa plantejada, més allunyada del llit fluvial, presenta altres problemes (molt propera a un canal connectat al riu, i altres problemes tècnics).

- Tram 10 Sant Benet – La Mura: Es considera més favorable l'alternativa del marge esquerre, que evita el meandre gràcies a la perforació dirigida.

- Tram 11 La Mura – Castellgalí: Es desestima l'alternativa plantejada ja que provocaria majors impactes, i s'opta per realitzar els creuaments del riu amb perforació dirigida.

- Ramal comú:

- Tram 12 Castellgalí – Abadals: A Sant Vicenç de Castellet, a causa del risc d'afecció a la hidrologia i els marges fluvials, s'ha optat per l'alternativa del marge esquerre. Al meandre de Castellbell i el Vilar s'ha optat per una perforació dirigida que evita el pas per dins del meandre.

CVE-DOGC-A-18190046-2018

- Tram 13 Abadals – Monistrol: Al segon meandre de Castellbell, s'opta per la mateixa solució anterior.
- Tram 16 Can Vinyals – Can Cortadella: En aquest tram de la xarxa Natura 2000, s'opta per una alternativa que evita moviments de terra a prop de la llera i no afecta vegetació.
- Tram 17 Can Cortadella – Abrera: El tram afecta una albereda protegida especialment per l'Ajuntament d'Abrera. Finalment, s'opta per una alternativa que creua el riu abans de l'albereda protegida, evitant-ne l'afecció.

—6 Acord

Vist l'estudi d'impacte ambiental, en el qual, per les alternatives seleccionades i amb les mesures preventives i correctores adoptades, no es preveuen efectes sobre cap factor ambiental sensible que comporti un impacte crític, i atesa la capacitat del medi per acollir el Projecte, a proposta de la Direcció General de Polítiques Ambientals i del Medi Natural, la Ponència Ambiental, en la sessió de data 21 de febrer de 2017, formula la proposta de declaració d'impacte ambiental amb caràcter favorable, si s'implementen les condicions determinades a l'estudi d'impacte ambiental i les condicions addicionals que fixa el present Acord:

6.1 Condicions sobre l'alternativa escollida.

a) S'analitzarà la viabilitat tècnica de les solucions de pas que aprofitin ponts o altres passos existents, en especial pels casos següents:

- Pla del riu Cardener (Malagarriga): Considerar el pas pel pont existent.
- Callús: Considerar el pas pel pont que va a la Fàbrica Nova.
- Sant Joan de Vilatorrada: Estudiar el pas per algun dels dos ponts existents, propers al punt de creuament previst.

b) D'acord amb l'informe del Servei d'Arqueologia i Paleontologia, s'estableixen les condicions següents:

- El pas de l'obra pels BCIN el Pont Vell de Manresa i el Pont de Monistrol de Montserrat, ha de disposar del pronunciament de la Comissió Territorial del Patrimoni de la Catalunya Central.
- Aplicació de les mesures correctores establertes en l'EIA de control i seguiment arqueològic de l'obra a les seixanta zones qualificades com a zones d'expectativa arqueològica (ZEA).
- Seguiment arqueològic general de tota la rasa de l'obra per tal de documentar la possible existència de jaciments arqueològics no identificables superficialment.
- Considerar l'ED.16 Torre dels Comtals del terme municipal de Manresa com a bé cultural d'interès nacional (BCIN) i aplicar mesures estrictes de control i seguiment de l'obra per tal que no resti afectada de cap de les maneres.

c) El seguiment arqueològic s'ha de realitzar sota la direcció d'un arqueòleg, amb la corresponent autorització de la Direcció General del Patrimoni Cultural, segons estableixen la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del Patrimoni Cultural Català, i el Decret 78/2002, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic.

6.2 Mesures compensatòries.

Atenent a l'apartat d) de l'article 41 de la Llei 21/2013, d'avaluació ambiental, i seguint els criteris per a la compensació dels impactes residuals significatius i la integració de la no pèrdua neta en biodiversitat en l'avaluació ambiental, establerts i publicats per la Sub-direcció General d'Avaluació Ambiental, s'incorporen les següents condicions per garantir la compensació dels impactes negatius en biodiversitat associats al Projecte.

a) S'estableix la següent superfície a compensar per pèrdua de biodiversitat, un cop executat el Projecte: el Projecte preveu una servitud de pas de 3 m d'amplada per canonada, on només serà compatible un substrat herbaci. Tenint en compte la longitud del col·lector (130 km) i de les surgències (17 km), s'estima que la superfície afectada per la servitud de pas és de 44 ha. D'acord amb les dades aportades al Projecte respecte a la superfície de vegetació natural afectada, es calcula que aquesta ocupa aproximadament un 40% de la longitud de la canonada. Per tant, l'àrea amb vegetació natural afectada de manera permanent per la servitud de pas s'estima en unes 17,6 ha (càlcul aproximat, a falta d'un càlcul més acurat). Considerant les recomanacions internacionals respecte al criteri de proporcionalitat de les mesures compensatòries, s'estableix un factor de compensació mínim d'1:3. Per tant, la superfície mínima que caldrà compensar serà de 52,8 ha. Aquesta superfície de compensació pot ser susceptible de revisió atenent a uns càlculs més acurats respecte a

CVE-DOGC-A-18190046-2018

la vegetació afectada. L'òrgan ambiental podrà revisar el factor de compensació establert, considerant la resiliència, la singularitat, el grau d'amenaça, l'estat de conservació, o altres característiques de l'hàbitat o espècie objecte de millora.

b) Cal elaborar un programa de mesures compensatòries que tingui per objecte definir les actuacions de millora que compensin tan acuradament com sigui possible els impactes definits i calculats a l'apartat a), i que haurà de ser aprovat per l'òrgan ambiental. Aquest programa ha d'incloure una descripció de cadascuna de les mesures compensatòries proposades que, com a mínim, ha de preveure la informació següent:

- Fase d'execució de la mesura compensatòria: descripció detallada de les actuacions que s'han d'executar, guanys ambientals previstos amb l'execució de la mesura, calendari d'execució, pressupost i responsables.

- Fase de manteniment de la mesura compensatòria: descripció de les actuacions de manteniment, programació, pressupost i responsables.

A més, el programa de mesures compensatòries inclourà una descripció del programa de seguiment i control de les mesures compensatòries, dissenyat per garantir que s'assoleixen els guanys ambientals previstos.

c) Les mesures compensatòries han de ser dissenyades seguint els principis i criteris establerts per la Subdirecció General d'Avaluació Ambiental, i especialment els principis d'equivalència, proporcionalitat, addicionalitat, proximitat i perdurabilitat.

d) Pel que fa a l'equivalència, cal prioritzar actuacions de millora de l'estat de conservació de la vegetació de ribera. Aquestes actuacions podran consistir, per exemple, en la recuperació de zones degradades d'hàbitats de ribera d'interès ecològic, la potenciació d'espais d'interès com ara la zona humida de la Corbatera, o bé actuacions de control i mitigació d'espècies invasores. Tanmateix, una part de la compensació es podrà donar en hàbitats diferents al de ribera si, per raons de major interès de conservació o oportunitat, s'estima que aquesta opció és preferible des del punt de vista ambiental.

e) Les actuacions proposades han de garantir l'addicionalitat i demostrar empíricament, explícita i pública, que els guanys de biodiversitat que genera no es donarien sense la seva creació. Per tant, no es consideraran mesures compensatòries les actuacions de recuperació o millora de l'estat de conservació que ja siguin obligatòries per requeriments legals ni mesures d'obligat compliment associades a l'avaluació ambiental d'un altre pla/programa/projecte, ni tampoc les pròpies de les obligacions assumides per l'Administració en matèria de conservació (per exemple, actuacions previstes pels plans de recuperació d'espècies amenaçades o actuacions previstes als plans de gestió de conques fluvials l'execució dels quals sigui responsabilitat de l'Administració). Així, les actuacions de millora no podran substituir actuacions previstes al Pla de gestió del districte de conca fluvial de Catalunya però podran ser complementàries a aquestes.

f) Pel que fa a la proximitat, es prioritzaran les actuacions de millora en les conques afectades, preferiblement en els mateixos cursos fluvials afectats.

g) Pel que fa a la perdurabilitat, les millores assolides mitjançant les mesures compensatòries han de perdurar mentre persisteixi l'impacte. Conseqüentment, es garantirà que les mesures compensatòries siguin de llarga durada.

h) Es recomana executar les mesures compensatòries mitjançant l'establiment d'acords de custòdia, bancs de conservació de la natura, o altres instruments anàlegs que garanteixin l'assoliment de les millores en biodiversitat i la perdurabilitat d'aquestes. Cal tenir en compte els avantatges que suposa la compensació mitjançant aquests instruments que, entre d'altres, permeten al promotor delegar l'execució i el manteniment de les actuacions —amb el pagament previ del cost estipulat—, així com prioritzar les millores en espais d'interès.

i) Si, com a resultat del seguiment ambiental, es comprova que hi ha nous impactes i/o que la superfície real de vegetació afectada és significativament major a l'estimada, cal preveure noves mesures compensatòries per neutralitzar aquests impactes.

j) Les propostes de mesures compensatòries han de ser validades per l'òrgan ambiental i es procurarà la seva execució prèviament a l'inici de les obres del Projecte.

6.3 Programa de vigilància ambiental.

El promotor del Projecte s'ha de responsabilitzar de l'execució del Programa de vigilància ambiental i dels seus costos. Disposarà d'una direcció ambiental d'obra que ha de tenir com a funció bàsica fer complir el que estableixen l'estudi d'impacte ambiental i la present declaració d'impacte ambiental mitjançant el seguiment acurat de les obres. Les incidències ambientals s'han de reflectir en informes tècnics que s'elaboraran mensualment i s'adreçaran a la Direcció General de Polítiques Ambientals i Medi Natural. El seguiment ambiental ha de tenir en compte les condicions següents:

CVE-DOGC-A-18190046-2018

- a) Fase prèvia: Amb caràcter previ a l'execució del Projecte cal definir el protocol d'actuació en cas de trencament del col·lector, així com el pla de vigilància ambiental que prevegi mesures de seguiment periòdic del traçat amb aparells de detecció antifuites, anàlisis periòdiques de sòls a les immediacions del traçat per detectar increments puntuals de concentració salina, o totes aquelles altres actuacions que evitin o minimitzin al màxim el perill potencial de fuites.
- b) Fase d'explotació: L'estudi d'impacte ambiental preveu la instal·lació de cabalímetres que permetran la detecció de fugues entre 5 i 15 l/s. Tenint en compte els efectes en el medi ambient que pot provocar una fuita de 5 l/s, cal estudiar un sistema de detecció per fuites inferiors a aquest cabal.
- c) Les mesures de manteniment i de seguretat que es prevegin per al nou col·lector han de ser extensibles a tot el traçat, inclosa la primera fase del Projecte.
- d) La comissió de seguiment ha d'aprovar el protocol d'actuació en cas de trencament, així com les mesures correctores addicionals que calgui establir.
- e) El Pla de vigilància ambiental ha d'incloure el seguiment ambiental de les mesures correctores de la primera fase del Projecte.

6.4 Comissió de Seguiment.

Cal constituir una comissió mixta de seguiment i control ambiental entre el promotor i l'òrgan ambiental. Aquesta comissió tècnica vetllarà pel contingut, la periodicitat, l'aplicació i l'època de realització de les mesures preventives, correctores i compensatòries que assenyalen l'estudi d'impacte ambiental i la present declaració, tant per a la primera com per a la segona fase del Projecte.

D'acord amb el que estableix l'article 12 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, aquesta declaració d'impacte ambiental s'ha de fer pública mitjançant la seva publicació al *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* i a la seu electrònica del Departament de Territori i Sostenibilitat.

(18.190.046)